

Брюксел, 24.7.2020 г.
COM(2020) 606 final

ANNEXES 1 to 2

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Програма и План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.

Приложение 1

План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.

А) ПОДОБРЕНА СИГУРНОСТ — РАЗБИВАНЕ НА ПАЗАРИТЕ НА НАРКОТИЦИ

Стратегически приоритет 1. Разбиване и неутрализиране на мащабни високорискови, организирани престъпни групи, свързани с наркотици, които действат във, произхождат от или имат за цел държави — членки на ЕС, и предприемане на мерки спрямо връзките с други заплахи за сигурността

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 1. По-нататъшно усъвършенстване на: i) цикъла на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност (ЕМРАСТ) на базата на оценката му за 2020 г. и при отчитане на SOCTA ¹ за 2021 г.; ii) констатациите и препоръките от ежегодните европейски доклади относно наркотиците на ЕЦМНН ² и доклада за пазарите на наркотици в ЕС на ЕЦМНН и Европол; и iii) в съответствие с натрупания опит от въздействието на пандемията от COVID-19 върху пазарите на наркотици. Увеличаване на координацията и сътрудничеството за постигане на по-осезаеми резултати от разследванията, включително чрез ЕМРАСТ, както и засилване на обмена на информация за свързани с наркотици организирани престъпни групи (вътрешни и международни), и увеличаване на използването на приложението за мрежа за сигурен обмен на информация (SIENA).	1.1	2021—2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол ЕЦМНН
Действие 2: Засилване на обмена на информация и на анализа на връзката между престъпността, свързана с пазарите на наркотици (производство, трафик и	1.1 1.2	2021—2025 г.	Европейска комисия

¹ Оценка на заплахата от тежка и организирана престъпност.

² Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании

разпространение), и i) други форми на тежка престъпност, включително трафик на хора, контрабанда на мигранти, трафик на огнестрелни оръжия и тероризъм; ii) способстващите форми на тежки престъпления, включително свързани с наркотици прояви на насилие/убийства, корупция и изпиране на пари.			Държавите членки Европол ЕЦМНН Frontex
Действие 3. Даване на приоритет на разследването на свързани с наркотици организирани престъпни групи и мрежи, представляващи най-висок риск за сигурността в ЕС, чрез процес на подбор на особено важни цели, установен от държавите членки с подкрепата на Европол. Неразделна част от такива разследвания следва да бъдат проследяването на активите и финансовите разследвания, които да доведат до ефективната конфискация на приходите от свързаните с наркотици престъпления. Осигуряване на засилено сътрудничество и координация на оперативните дейности в рамките на ЕС и между държавите членки, съответните трети държави и Европол; също така засилване на сътрудничеството с Евроюст по отношение на свързаното съдебно преследване.	1.1 1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Frontex Евроюст
Действие 4. Гарантиране, че държавите членки предоставят на правоприлагащите органи бърз достъп до финансова информация, за да могат те да осъществяват ефективни финансови разследвания на свързани с наркотици организирани престъпни групи, включително чрез: i) пълноценно използване на информацията, налична в звената за финансово разузнаване (ЗФР), съгласно условия, определени от Директивата за използването на финансова информация (Директива (ЕС) 2019/1153). ii) по-ефективно използване на информацията, събрана от службите за възстановяване на активи, за идентифициране и проследяване на печалбите, свързани с трафика на наркотици с оглед на евентуалното им обезпечаване и конфискуване. Увеличаване на обучението за правоприлагащите органи и съдебните следователи и за местните и регионалните специализирани звена, занимаващи се с изземването на активи от престъпна дейност.	1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Евроюст CEPOL

Действие 5. Засилване на сътрудничеството и установяване на по-добри връзки между данъчните/митническите органи и правоприлагащите органи, с цел i) да се подобрят разследванията, ii) да се открият дейности, свързани с изпиране на пари чрез търговия, iii) да се прекратят престъпните дейности, и iv) да се спре печалбите от пазарите на наркотици да се връщат за развиване на престъпните дейности или в законната икономика. Държавите членки се насърчават да натрупат експертни познания и ресурси относно алтернативните системи за банкиране и парични преводи, използвани от свързани с наркотиците организирани престъпни групи (например Hawala).	1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Frontex
Действие 6. Идентифициране и даване на приоритет на сътрудничеството със страни с висок риск от гледна точка на производството и контрабандата на наркотици, с цел i) да се улесни достъпът на държавите членки до финансова и друга информация за укрепване на капацитета на компетентните органи за провеждане на финансови разследвания и ii) да се проследяват и идентифицират облаги от престъпна дейност, свързана с наркотици, и да се гарантира, че базираните в ЕС заповеди за изземване и конфискация се изпълняват.	1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Евроюст
Действие 7. Разглеждане на допълнителни възможности за справяне с криптирането и други нови, свързани с технологиите, методи за избягване на разкриването и прикриването на комуникациите, използвани от организирани престъпни групи, действащи на пазарите на наркотици. Увеличаване на споделянето в реално време в рамките на и между държавите членки, Европол и Евроюст на информация, позволяваща предприемането на оперативно-издирвателни мероприятия и наказателно преследване.	1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Евроюст ЕЦМНН
Действие 8. След влизането в сила на конфискацията на активите, да се има предвид безопасното и сигурното повторно използване на иззетите и конфискувани средства в помощ на мерките за намаляване на търсенето и предлагането на наркотици. Европейската комисия ще разгледа този въпрос допълнително в обхвата на възможното преразглеждане на Директивата за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз	1.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки

(Директива 2014/42/ЕС).			
Действие 9. Гарантиране, че съответните програми на ЕС за сътрудничество в областта на борбата с наркотиците в световен мащаб съществуват и се прилагат с трети държави и региони. Увеличаване на съвместния стратегически и оперативен анализ i) чрез включване на съответните агенции на ЕС като ЕЦМНН и Европол и ii) чрез осигуряване на редовно и навременно докладване на подходяща и оперативна информация между програмите за сътрудничество и тези агенции на ЕС.	1.3	2021— 2025 г.	Европейска комисия ЕСВД Европол ЕЦМНН
Действие 10. Подобряване на диалозите на ЕС по темата за наркотиците, които се фокусират върху конкретни маршрути за трафик на наркотици, включващи пазарите на производителите и потребителите и транзитните пазари. Следва да се води редовен диалог с региона и страните от Западните Балкани, страните от Източното партньорство, региона и страните от Централна Азия, Русия, САЩ, Латинска Америка и регионите и страните от Карибския басейн. Освен това следва да се започне диалог относно наркотиците с Китай, Иран и Колумбия. Възможността за стартиране на диалози с други държави или региони ще бъдат разглеждани в зависимост от промените в произхода и маршрутите на доставките на наркотици и международната обстановка.	1.3	2021— 2025 г.	Европейска комисия ЕСВД

Стратегически приоритет 2. Увеличаване на разкриването на незаконния трафик на наркотици и прекурсори на наркотични вещества на едро на входните и изходните пунктове на ЕС

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 11. Подкрепа за действия на основните входни и изходни пунктове за наркотрафика чрез засилване и насърчаване на създаването на митнически анализ на риска, методи на разследване и други подходящи политики, проверки и процедури за борба с трафика на наркотици. Осигуряване на структурирана	2.1	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки

координация и сътрудничество, както и обмен в реално време на разузнавателна информация относно престъпността и координирани разследвания в ЕС, като се използват службите на съответните агенции на ЕС, като Европол и Frontex, за подкрепа на държавите членки. Освен това следва да се направи необходимото, за да може приложението за сигурна комуникация на Световната митническа организация да обменя информация със SIENA чрез междусистемна връзка.			Frontex Европол
Действие 12. Подкрепа за държавите членки за разработването на ефективни технологии за скрининг, способни да откриват наркотици и прекурсори на наркотични вещества, и предназначени за контейнери, камиони, кораби, с акцент върху големите пристанища, летища и железопътни гари и основните сухопътни гранични пунктове.	2.1	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Frontex Европол
Действие 13. Подобряване на структурираната координация и сътрудничество между митниците и Frontex, Европол и ЕЦМНН, както и на обмена на митническа информация, която да бъде оперативно съвместима и съчетана с тази на правоприлагащите органи и граничния контрол. Увеличаване на броя на митническите експерти в Европол и засилване на капацитета на граничните служители на Frontex да откриват трафик на наркотици по границите на ЕС.	2.1	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки Frontex Европол ЕЦМНН
Действие 14. Установяване на необходимата връзка и сътрудничество със съответните органи на гражданската авиация и морски органи с цел да се извършват ефективни и ефикасни разследвания и да се откриват наркотици на летищата и пристанищата. Засилване на международното сътрудничество с морските органи и органите на гражданската авиация в ключови партньорски държави, разположени по важни маршрути за трафик на наркотици.	2.1 2.2	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки Frontex ЕСВД
Действие 15. Продължаване на финансирането и осигуряване на устойчив модел за дългосрочно управление на Центъра за морски анализи и операции — Наркотици (MAOC-N). Извършване на обмен на информация и сътрудничество със	2.2	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки

съответните агенции на ЕС.			MAOC-N Европол Frontex ЕЦМНН
Действие 16. Създаване на съвместна платформа в рамките на Европол за обединяване на разузнавателната информация за наркотиците, която ще включва представители на държавите членки и ще разполага с точки за контакт с капацитет за сигурен обмен на информация в трети държави и региони, представляващи центрове за трафик на наркотици. Осигуряване на обмен на разузнавателна информация в реално време, анализ и подкрепа за активни операции, насочени към международни организирани престъпни групи за разпространение на наркотици, засягащи ЕС.	2.2	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол Frontex ЕЦМНН
Действие 17. Сключване на споразумения между Европейския съюз и трети държави, в които са разположени центрове за трафик на наркотици, които ще дават възможност на съответните агенции на ЕС, като Европол и Frontex, да обменят информация и данни, включително лични и оперативни данни.	2.2	2021 г.	Европейска комисия

Стратегически приоритет 3. Засилване на ефективния мониторинг на логистичните и цифровите канали, използвани за разпространението на наркотици със среден и малък обем, и увеличаване на изземването на незаконни вещества, чиято контрабанда се осъществява чрез тези канали в тясно сътрудничество с частния сектор

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 18. Наблюдение на уебсайтовете за търговия и на уебсайтовете за анонимна продажба във връзка с предлагане на наркотици посредством изпълнение на подготвителното действие, предложено от Европейския парламент за	3.1	2021 г.	Европейска комисия Европол

непрекъснат (24/7) мониторинг на уебсайтовете за анонимна продажба, за да се постигнат цялостни резултати ³ . Засилване на капацитета на ЕЦМНН и Европол в тази област.			ЕЦМНН
Действие 19. Извършване на оперативен анализ за осъществимост за това как пощенските и експресните куриерски услуги могат да откриват и предотвратяват разпространението на незаконни вещества в пощенските пратки ⁴ . Сключване на меморандуми за разбирателство с цел засилване на сътрудничеството между правоприлагащите органи, митниците, доставчиците на пощенски и експресни куриерски услуги и на електронни разплащания.	3.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол ЕЦМНН
Действие 20. Насърчаване на разработването, използването и обmena на най-добри практики и оборудване между държавите членки за мониторинг на подозрителни пощенски пратки чрез използване на решения като кучета търсачи и/или рентгенови апарати. По-специално следва да се проучи ролята на новите технологии и особено на изкуствения интелект.	3.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки
Действие 21. Повишаване на осведомеността за необходимостта да се съсредоточат действията върху каналите за трафик на наркотици, понастоящем недостатъчно наблюдавани от правоприлагащите органи, чрез установяване или засилване на методите за мониторинг и разследване на по-малките морски и речни пристанища, летища и железопътни гари. Включване на съответните агенции на ЕС, за да подкрепят държавите членки в тези дейности.	3.3	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол ЕЦМНН

Стратегически приоритет 4. Обезвреждане на съоръжения за производство и преработка на наркотици, предотвратяване на отклоняването и трафика на прекурсори за производството на незаконни наркотици и изкореняване на незаконното отглеждане

³ За подробности вж. позиция 18 02 77 04 — Подготвително действие — Координирано наблюдение от ЕС на тъмната мрежа (даркнет) с цел противодействие на престъпни дейности, дадена на стр. 61 от приложение 3 Пилотни проекти (ПП)/Подготвителни действия (ПД) Бюджетни забележки.

⁴ Пощенска пратка: адресирана пратка в окончателната форма, в която тя следва да бъде пренесена от доставчика на пощенски услуги. Освен кореспондентските пратки тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колетти, съдържащи стоки със или без търговска стойност.

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 22. Засилване на оперативните дейности на правоприлагащите органи и тяхното сътрудничество с административните органи и съответни други страни относно борбата с престъпленията против околната среда, свързани с производството и трафика на незаконни наркотици. Разработване на технологии за откриване, обмен на информация и координирани разследвания чрез включване на съответните агенции на ЕС в подкрепа на държавите членки.	4.1	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки Европол ЕЦМНН
Действие 23. Справяне с основните предизвикателства, идентифицирани от оценката на законодателството, касаещо прекурсорите на наркотични вещества, по-специално необходимостта да се отговори на предизвикателството, поставено от дизайнерските прекурсори.	4.1	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки
Действие 24. Идентифициране, проследяване и обезвреждане на съоръженията за производство на незаконни наркотици в ЕС, включително чрез насочване към прекурсори и дизайнерски прекурсори, чрез подобряване и по-добро използване на криминалистични разследвания, разузнавателна информация и чрез разработване и усъвършенстване на техники за откриване.	4.1	2021— 2025 г.	Държавите членки Европол ЕЦМНН
Действие 25. Разглеждане на възможността за започване на проучване за оценка на ефективността на Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици с оглед изменение на евентуално остарели аспекти и засилване на области според необходимостта.	4.1	2022 г.	Европейска комисия
Действие 26. Продължаване на подкрепата и проследяването на резултатите от алтернативните програми за развитие и свързаните насочени към развитието интервенции в областта на борбата с наркотиците в страните източници на незаконни наркотици, включително чрез обмен на най-добри практики и	4.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки

технически познания, партньорско обучение и чрез ангажиране на глобално равнище и с международни организации.			ЕСВД
---	--	--	------

Б) ПРЕВЕНЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА

Стратегически приоритет 5. Предотвратяване на приема на наркотици, подобряване на предотвратяването на престъпления и повишаване на осведомеността относно неблагоприятните ефекти на наркотиците върху гражданите и общностите

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 27. Общоевропейски кампании, насочени към родителите, учителите и лицата, вземащи решения на местно равнище, които повишават осведомеността им за възможностите им за превенция на употребата на незаконни наркотици, ангажиране с рисково поведение и в свързана с пазара на наркотици престъпност/дейности сред младите хора и другите целеви групи.	5.1 5.3	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН
Действие 28. По-широко внедряване на курсове за обучение по Европейската учебна програма за превенция (EUPC) и актуализиране на наръчника, ако е необходимо.	5.1	2022— 2025 г.	Държавите членки ЕЦМНН
Действие 29. Разширяване на раздела относно моделите на превенция и друга практическа и надеждна информация в областта на превенцията, достъпна на Портала на ЕЦМНН за най-добри практики, и насърчаване на по-широкото приемане на програми за превенция с доказана ефективност.	5.1	2022— 2025 г.	Държавите членки ЕЦМНН
Действие 30. Постепенно въвеждане на насочени комуникации за бързо предупреждение за рисковете и за разузнавателно уведомяване, когато на пазара се появят опасни вещества, включително нови психоактивни вещества, или други нови заплахи.	5.1	2021— 2025 г.	ЕЦМНН Европол

Действие 31. i) Насърчаване и подкрепа за работата и най-добрите практики на Европейската мрежа за превенция на престъпността (ЕМПП) и на други съответни проекти с оглед намаляване на рецидивизма при малолетни и непълнолетни извършители на свързани с наркотици престъпления; ii) насърчаване на всеобхватни стратегии за работа в квартали с високи равнища на употреба на наркотици и свързана с наркотици престъпност и iii) подкрепа на мерки, които създават по-защитена среда за общностите, засегнати от употребата и продажбата на наркотици или от престъпления, свързани с наркотици.	5.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕМПП
---	------------	--------------------------	---

В) СПРАВЯНЕ СЪС СВЪРЗАНИТЕ С НАРКОТИЦИТЕ ВРЕДИ

Стратегически приоритет 6. Подобен достъп до възможности за лечение, които отговарят на спектъра от здравни и рехабилитационни нужди на хората, понасящи вреди от употребата на психоактивни вещества

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 32. Развиване и подобряване на достъпа до ефективни услуги за лечение за употреба на наркотици, намаляване на вредите и рехабилитация, включително услуги за лица с коморбидност, с цел i) намаляване на употребата на незаконни наркотици и нови психоактивни вещества; ii) намаляване на проблемната употреба на наркотици; iii) ограничаване на разпространението на наркотичната зависимост и на свързаните с употребата на наркотици здравни и социални рискове и вреди, както и iv) подпомагане за възстановяването и социалната (ре)интеграция на проблемните и зависими лица, употребяващи наркотици.	6.1 6.2 6.3	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН Европейска агенция по лекарствата
Действие 33. i) Подкрепа на иновациите в предоставянето на лечение; ii) подобряване и насърчаване на използването на електронни и мобилни възможности за предоставяне на здравеопазване и нови лекарствени терапии, за да се увеличи достъпът до лечение за употребата на наркотици за всички целеви групи; и iii)	6.1 6.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН

оценяване на ефективността на такива решения с възможност за увеличаване на интервенциите, за които е установено, че са най-ефективни.			Европейска агенция по лекарствата
Действие 34. Определяне на половата физиология на наркотичната зависимост. Определяне и намаляване на пречките пред лечението и използването на други услуги от жени, употребяващи наркотици, и подобряване на възможностите за лечение, за да се включат специфични подходи в зависимост от пола. Гарантиране, че такива услуги отчитат нуждите на жените, напр. включват подкрепа за отглеждането на деца. Стартиране на усилия за работа на терен за достигане до употребяващите наркотици жени и за информирането им за наличното лечение, насочено към жените.	6.2	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН
Действие 35. Разширяване на доказателствената база при предоставянето на лечение, включително по-добро разбиране на мащаба и тенденциите в проблемната употреба на стимуланти и канабис. Също така да се подобри разбирането както за нуждите от лечение, така и за това кои интервенции са ефективни в отговор на проблеми, свързани със стимуланти или канабис.	6.1 6.2 6.3	2021— 2025 г.	Държавите членки ЕЦМНН Европейска агенция по лекарствата
Действие 36. Предоставяне на мултидисциплинарния терапевтичен персонал (служители, работещи в специализирани служби, и такива, занимаващи се с проблемите на наркотиците в неспециализираните здравни или социални служби) на актуализирани компетенции, които отразяват променящите се нужди на целевата група от населението и новите достижения в нашето разбиране за това какво включва ефективната грижа. i) Насърчаване на споделянето на най-добри практики по отношение както на основните, така и на специализираните умения; ii) подкрепа за установяването на стандарти за качество в обучението; iii) насърчаване на партньорствата между доставчиците на обучение и iv) определяне на учебни програми, които обхващат както основните, така и усъвършенстваните компетенции.	6.1 6.2 6.3	2021— 2025 г.	Държавите членки ЕЦМНН
Действие 37. Продължаване и доразвиване на прилагането на минималните	6.1	2021 г.	Европейска комисия

стандарти за качество на ЕС, приети от Съвета през 2015 г. ⁵ , и насоките, основани на обективни данни, в националните политики и програми в областта на наркотиците.	6.2 6.3		Държавите членки ЕЦМНН
--	------------	--	---------------------------

Стратегически приоритет 7. Повишаване на ефикасността на интервенциите за намаляване на риска и вредите за опазване на здравето на лицата, употребяващи наркотици, и на обществеността

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 38. Развиване, разширяване и подобряване на достъпа до ефективни мерки за намаляване на вредите. По-нататъшно разширяване на обмена на най-добри практики в тази област между държавите членки и с партньори като трети държави, региони и международни организации.	7.1 7.3	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН
Действие 39. Подобряване и увеличаване на способността за идентифициране, оценка и ответни действия на равнището на държавите членки и на ЕС, включително чрез сътрудничество с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и чрез Системата на ЕС за ранно предупреждение, спрямо епидемични огнища, както и важни промени в поведението при употребата на наркотици и консумацията на нови психоактивни вещества.	7.1	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН ECDC
Действие 40. Насърчаване и подкрепа на научни изследвания и иновации в инструментите за откриване на наркотици, за да се предотврати шофирането под въздействие на наркотици.	7.4	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН

⁵ Заключение на Съвета относно изпълнението на плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2013—2016 г. по отношение на минималните стандарти за качество в намаляването на търсенето на наркотици в Европейския съюз, 11985/15.

Действие 41. Определяне на възможните варианти на политика в контекста на шофиране под въздействието на наркотици, включително преценка за включването на съображения относно наркотиците в Препоръката на ЕС относно разрешеното съдържание на алкохол в кръвта за водачи на моторни превозни средства.	7.4	2022 г.	Европейска комисия
Действие 42. Увеличаване на наличността, ефективното прилагане, мониторинга и оценката на мерките, предоставени като алтернатива на принудителните санкции за употребяващи наркотици правонарушители, като (спиране на изпълнението на присъда с) лечение, рехабилитация, възстановяване и социална реинтеграция. Последващи действия във връзка с Проучването на алтернативите на принудителните санкции в отговор на нарушения и престъпления, свързани с наркотици, осъществено през 2016 г., например чрез възможна препоръка на Комисията по темата. Включване на това измерение в политическия диалог и сътрудничество с партньорските държави.	7.5	2021— 2025 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН
Действие 43. Въвеждане и засилване на мерките за намаляване на случаите на смъртоносни и несмъртоносни свръхдозы. Включително увеличаване на наличността, употребата и достъпа на равнището на общността на опиоидни антагонисти (налоксон) и други мерки за намаляване на вредите и мерки на политиките и подкрепа за оценката на ефективните подходи и обмена на най-добри практики в тази област.	7.2 7.6	2021 г.	Държавите членки ЕЦМНН
Действие 44. Засилване на усилията за споделяне на криминалистични и токсикологични данни: i) подобряване на аналитичните методи, изпитване и насърчаване на нови техники; ii) обмен на най-добри практики и разработване на съвместни обучения; iii) засилване на сътрудничеството със Съвместния изследователски център на Комисията и ЕЦМНН и чрез съществуващите мрежи напр. работна група „Наркотици“ на Европейската мрежа на институтите по криминалистика и Европейската мрежа на митническите лаборатории. Разработване и даване на препоръка за прилагане на набор от европейски съдебно-токсикологични насоки за разследване на смъртни случаи, свързани с наркотици.	7.6	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН

Стратегически приоритет 8. Разработване на балансиран и всеобхватен подход към употребата на наркотици в затворите (намаляване на търсенето и ограничаване на предлагането)

Действия	Съответстваща приоритетна област	График	Отговорност
Действие 45. Предоставяне на насоки за държавите членки за улесняване на разработването на балансиран и всеобхватни ответни мерки в политиката относно употребата на наркотици в затворите.	8.1 8.2	2024 г.	Европейска комисия ЕЦМНН
Действие 46. Провеждане на обучения за служителите в затворите, за да се подобри откриването на наркотици, внасяни в затворите, повишаване на осведомеността по въпроса и прилагане в средата на затворите на свързани със здравето, основани на обективни данни ответни мерки срещу употребата на наркотици.	8.2	2023 г.	Държавите членки CEPOL ЕЦМНН Евроюст

Управление, изпълнение и наблюдение на Програмата на ЕС относно наркотиците

Действия	График	Отговорност
Действие 47. Подобряване на наблюдението, събирането на данни, анализа и докладването на изследванията и предоставянето на подробни анализи, относими към проблема с наркотиците в ЕС и пазарите на наркотици в ЕС, включително нови предизвикателства, свързани с развитието на международната политика по отношение и на законните, и на незаконните аспекти, свързани с канабиса. i) Засилване на ЕЦМНН и неговия аналитичен капацитет, включително по отношение на новите и иновативни технологии и методи. ii) Насърчаване на основаните на обективни данни оценки на политиките и интервенциите на национално и международно равнище и на равнище ЕС. iii) Осигуряване на адекватна подкрепа за	Текущо	Европейска комисия ЕЦМНН Европол

мрежата от национални координационни звена Reitox на ЕЦМНН в областите на общественото здраве и на сигурността, включително Системата за ранно предупреждение.		
Действие 48. Засилване на ответните действия и подобряване на готовността за възможни бъдещи предизвикателства чрез идентифициране на извлечените поуки от пандемията от Covid-19 и чрез проследяване на нейното краткосрочно, средносрочно и дългосрочно въздействие върху предоставянето на услуги, пазарите на наркотици, моделите на употреба и свързаните с тях вреди.	2021 г.	Европейска комисия Държавите членки ЕЦМНН
Действие 49. Насърчаване и засилване на диалога с гражданското общество и ангажирането му в прилагането, оценяването и допринасянето за разработването на политики относно наркотиците на равнището на държавите членки, на ЕС и на международно равнище.	Текущо	Европейска комисия Държавите членки Форум на гражданското общество относно наркотиците
Действие 50. Допринасяне за оформянето на международната програма относно политиката в областта на наркотиците в съответствие с подхода и целите на Програмата на ЕС относно наркотиците, включително чрез ускоряване на изпълнението на съвместните многостранни ангажименти, като Заключителния документ от провелата се през 2016 г. специална сесия на Общото събрание на ООН, посветена на световния проблем с наркотиците, и в контекста на средносрочния преглед на Декларацията на министрите на Комисията за упойващите вещества през 2024 г.	Текущо	Европейска комисия ЕСВД
Действие 51. Гарантиране, че защитата и насърчаването на правата на човека са напълно интегрирани в отношенията на ЕС с трети държави, региони и международни организации и във връзка с външната помощ за тях. По-специално ЕС категорично и недвусмислено се противопоставя на смъртното наказание при всички обстоятелства, включително за престъпления, свързани с наркотици.	Текущо	Европейска комисия ЕСВД

Действие 52. Преглед на мандата на ЕЦМНН след оценката, завършена през 2019 г. ⁶	2021 г.	Европейска комисия
Действие 53. Започване на оценка на Програмата и Плана за действие на ЕС относно наркотиците.	2024 г.	Европейска комисия

⁶ За повече информация вж. Наркотици и наркомании — разширяване на мандата на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании:
<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Revision-of-the-mandate-of-the-European-Monitoring-Centre-for-Drugs-and-Drug-Addiction>

Приложение 2

Показатели за изпълнение

Показател за изпълнение 1. Свързана с наркотиците организирана престъпност и свързано с бандитски групи насилие (Европол, данни/индикатор на ЕЦМНН за свързаните с наркотици убийства и проучвания за свързаното с бандитски групи насилие и сплашване и участието на организираната престъпност)

Показател за изпълнение 2. Нововъзникващи заплахи въз основа на данни от актуални и ориентирани към бъдещето източници (когато има такива), включително равнища на обемите на употреба на наркотици в общности/градове, определени чрез анализ на отпадъчните води на градовете, които в момента участват в този проект. (Съставен показател на ЕЦМНН на европейско равнище, основан на докладването и барометъра на ЕЦМНН; група SCORE и ЕЦМНН; данни от центровете за спешна медицинска помощ; и целеви проучвания)

Показател за изпълнение 3. Тенденции при отнемането на незаконно придобито имущество и брой на проведените финансови разследвания, които са започнати въз основа на престъпления, свързани с наркотици. (Европол, ЕЦМНН и целеви източници)

Показател за изпълнение 4. Тенденции при броя и количествата иззети незаконни наркотици, нови психоактивни вещества и прекурсорни вещества — показателят следва да прави ясно разграничение между малки и големи иззети количества (данни на ЕЦМНН и Европол за иззети наркотици по вид: канабис, включително канабис – трева, хероин, кокаин, крек, амфетамин, метамфетамин, екстази и нови психоактивни вещества; Европейска комисия, ЕЦМНН и Европол за прекурсорите)

Показател за изпълнение 5. Система за ранно предупреждение относно нови психоактивни вещества (ЕЦМНН/Европол) и оценка на риска относно нови психоактивни вещества (ЕЦМНН)

Показател за изпълнение 6. Процент на възприемането на гражданите за безопасността и сигурността във връзка с престъпността и насилието, свързани с наркотици, и по отношение на наркотиците, както и възприемането за наличността и достъпността на незаконни наркотици и нови психоактивни вещества в Европа, включително онлайн. (по възраст и пол) (две изследвания на Евробарометър в началото на 2021 г. и през 2025 г.)

Показател за изпълнение 7. Процент на хората, които употребяват наркотици в момента (през последния месец), употребявали са неотдавна (в рамките на последната година) и които някога са употребявали (през живота си), с разбивки по вид наркотик и по възраст (Общо проучване на населението, изготвено от ЕЦМНН)

Показател за изпълнение 8. Тенденции по отношение на възрастта на първа употреба на незаконни наркотици въз основа на данни от проучвания в училища, като се отчитат ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Drugs — Проект за проучване на употребата на алкохол и наркотици в европейските училища), HBSC (Health Behaviour in School-aged Children — Поведение на децата в ученическа възраст във връзка със здравето) или други съответни проучвания, и,

където е приложимо, Общото проучване на населението за употреба на наркотици (Основен епидемиологичен показател на ЕЦМНН)

Показател за изпълнение 9. Тенденции по отношение на свързаната с наркотици заболяемост и смъртност. Съставно докладване на ЕЦМНН и барометър за въздействието на употребата на наркотици върху здравето. Обхваща анализ на наличните данни както от утвърдени, така и от развиващи се източници относно: тенденциите по отношение на смъртността, свързана с наркотици, инфекциозните заболявания и здравословните проблеми, свързани с поведението, включително употреба на наркотици чрез инжектиране и други видове рискова употреба на наркотици или свързани с тях начини на поведение. ЕЦМНН

Показател за изпълнение 10. Начини за измерване на наличието на услуги за лечение и намаляване на вредите. Наличие и обхват на заместителна терапия за ползващите опиоиди, наличие на програми за осигуряване на игли и спринцовки и обхват на изследванията за вируса на хепатит С и лечението му за лицата, употребяващи инжекционни наркотици. ЕЦМНН

Показател за изпълнение 11. Държави членки с цялостна и балансирана политика по отношение на наркотиците в затворите — въз основа на броя на държавите членки с балансирана стратегия относно наркотиците за затворите. (Докладване от държавите членки)

Показател за изпълнение 12. Принос към приложимите цели от Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие. (Годишен мониторингов доклад на Евростат за напредъка по постигането на целите за устойчиво развитие в контекста на ЕС)